

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE ULUSAL COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMİ
ENTEGRASYON PROJESİ

GEO SERVER İLE WEB SERVİS YAYINLAMA

Kasım, 2021

İş bu doküman Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'na tabidir ve içeriğine ilişkin her türlü fikri ve sınai haklar ile tüm telif hakları ve diğer fikri ve sınai mülkiyet hakları T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na aittir. İşbu doküman Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve Türk Ceza Kanunu kapsamında korunmaktadır. Dokümanda yer alan bilgilerin çoğaltılması, saklanması veya işleme tutulması da dahil, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın önceden yazılı iznine tabidir. Bu sebeple işbu dokümlarda yer alan bilgiler T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının yazılı izni olmadan hiçbir şekilde, çoğaltılamaz, yayınlanamaz, kopyalanamaz, sunulamaz ve aktarılamaz.

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama
		Düzenlenme Tarihi/No	Kasım 2021/Sürüm 1.0
		Sayfa No	i

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
2. WEB HARİTA SERVİSİ (WMS) & WEB DETAY SERVİSİ (WFS) YAYINLAMA	4
2.1. Çalışma Alanı (<i>Workspace</i>) Oluşturma	5
2.2. Depo (<i>Store</i>) Oluşturma.....	8
2.3. Katman (Layer) Oluşturma.....	12
2.4. Stil (Style) Oluşturma.....	18
2.5. Katman Grubu (Layer Group) Oluşturma.....	23
2.6. Katman Önizleme (<i>Layer Preview</i>) ..	27
3. GEOSERVER İLE RASTER VERİ YAYINLAMA	30
4. YAYINLANAN SERVİSLERE CRS (COĞRAFİ REFERANS SİSTEMİ) TANIMLAMA	36

**T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAKANLIĞI
COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ**

Doküman Kodu	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama
Düzenlenme Tarihi/No	Kasım 2021/Sürüm 1.0
Sayfa No	ii

ŞEKİLLER

Şekil 1: GeoServer İndirme Adresi	1
Şekil 2: GeoServer Kurulum Adresi	1
Şekil 3: OGC Standartlarının Birbiri İle İlişkileri	3
Şekil 4: Giriş Yapma Ekranı	4
Şekil 5: Kullanıcı Adı Ve Şifre Girişi	4
Şekil 6: Çalışma Alanı Oluşturma.....	5
Şekil 7: Çalışma Alanı Ekleme	6
Şekil 8: Yeni Çalışma Alanı.....	7
Şekil 9: Çalışma Alanı Düzenleme	7
Şekil 10: Çalışma Alanı Listesi.....	8
Şekil 11: Depolar (Stores)	9
Şekil 12: Depo Oluşturma	9
Şekil 13: Veri Kaynağı Seçimi.....	10
Şekil 14: Veri Kaynağı Bilgileri.....	11
Şekil 15: Katman (Layer) Oluşturma.....	12
Şekil 16: Katmanlar (Layers).....	13
Şekil 17: Çalışma Alanı Seçme	14
Şekil 18: Katman Listesi ve Yayınlama	15
Şekil 19: Sınır Koordinatları Hesaplatma	16
Şekil 20: Sınır Koordinatları	16
Şekil 21: Yeni Katman Ekleme.....	17
Şekil 22: Stil (Style) Oluşturma	18
Şekil 23: Stil Ekleme.....	19
Şekil 24: Stil Verisi Bilgileri	19
Şekil 25: Stil İçeriği.....	20
Şekil 26: SLD Dosyası	20
Şekil 27: Hatasız Kod.....	21
Şekil 28: Hatalı Kod	21

**T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAKANLIĞI
COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ**

Doküman Kodu	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama
Düzenlenme Tarihi/No	Kasım 2021/Sürüm 1.0
Sayfa No	iii

Şekil 29: Stilleri Katmanlara Tanımlama	22
Şekil 30: Katman Grupları	23
Şekil 31: Katman Grubu Ekleme	24
Şekil 32: Katman Grubu Oluşturma.....	24
Şekil 33: Yeni Katman Ekleme.....	25
Şekil 34: Katman Listesi	25
Şekil 35: Katman Grubu Sıralaması.....	26
Şekil 36: Katman Grubu Sınır Koordinatları Hesaplama.....	26
Şekil 37: Katman Önizleme	27
Şekil 38: Katman Önizleme	28
Şekil 39: Tüm Formatlar	28
Şekil 40: OpenLayers ile Görüntüleme	29
Şekil 41: WMS,WFS ve WCS Formatları	29
Şekil 42: GeoTIFF İçin Depo Oluşturma	30
Şekil 43: Raster Veri Kaynağı Bilgilerinin Eklenmesi	31
Şekil 44: Katmanlar.....	31
Şekil 45: Depo Bilgisi Seçimi	32
Şekil 46: GeoTIFF Katman Yayınlama	32
Şekil 47: GeoTIFF Katman Bilgileri Düzenlenmesi.....	33
Şekil 48: Koordinat ve Sınır Bilgisi	33
Şekil 49: GeoTIFF Önizleme	34
Şekil 50: QGIS İle Servisin Görüntülenmesi	35
Şekil 51: Geoserver'da CRS Ayarlama Alanı	36
Şekil 52: SRS Tanımlaması.....	37

	<p>T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ</p>	<table border="1"> <tr> <td>Doküman Kodu</td><td>TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama</td></tr> <tr> <td>Düzenlenme Tarihi/No</td><td>Kasım 2021/Sürüm 1.0</td></tr> <tr> <td>Sayfa No</td><td>1</td></tr> </table>	Doküman Kodu	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama	Düzenlenme Tarihi/No	Kasım 2021/Sürüm 1.0	Sayfa No	1
Doküman Kodu	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama							
Düzenlenme Tarihi/No	Kasım 2021/Sürüm 1.0							
Sayfa No	1							

1. GİRİŞ

Java tabanlı açık kaynak kodlu bir yazılım olan GeoServer, kullanıcıların farklı ortamlardan coğrafi verilere ulaşmasını ve bu verilerle çalışmasını sağlar. OGC standartlarında web servislerinin (WCS, WMS, WFS, WFS-T) oluşturulmasını sağlayan GeoServer veri kaynağı olarak vektör (*Oracle Spatial, ArcSDE, DB2, MySQL, PostGIS, Shapefiles ve Web Servisleri*) ve raster (*ArcGrid, GeoTiff, 51 Jpeg2000, ECW, MrSID*) veriler kullanıbilmekle beraber standart protokollerde üretilmiş olan KML, GML, GeoRSS, GeoPDF gibi формaları da okuyabilmektedir. GeoServer içerisindeki OpenLayers entegrasyonu sayesinde servis edilen veriler internet üzerinden sorgulanıp eş zamanlı görüntülenebilmektedir.

GeoServer uygulamasını Şekil 1'de gösterilen adresten güncel sürümüne ulaşılabilir.

Uygulama İndirme Adresi:

<http://geoserver.org/download>

Şekil 1: GeoServer İndirme Adresi

Geoserver uygulaması için teknik kurulum dokümanına Şekil 2'de gösterilen adresen ulaşılabilir.

Kurulum Doküman Adresi:

<https://docs.geoserver.org/latest/en/user/installation/index.html#installation>

Şekil 2: GeoServer Kurulum Adresi

	<p>T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 2px;">Doküman Kodu</td><td style="padding: 2px;">TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama</td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Düzenlenme Tarihi/No</td><td style="padding: 2px;">Kasım 2021/Sürüm 1.0</td></tr> <tr> <td style="padding: 2px;">Sayfa No</td><td style="padding: 2px; text-align: center;">2</td></tr> </table>	Doküman Kodu	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama	Düzenlenme Tarihi/No	Kasım 2021/Sürüm 1.0	Sayfa No	2
Doküman Kodu	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama							
Düzenlenme Tarihi/No	Kasım 2021/Sürüm 1.0							
Sayfa No	2							

Open Geospatial Consortium (OGC), 500'den fazla şirket, üniversite, devlet kurumu ve kâr amacı gütmeyen araştırma kuruluşlarının bir araya gelerek oluşturduğu uluslararası birliktir. OGC, mekânsal standartlar üretmekte ve birlikte çalışabilirlik amacıyla bu standartları açık formatlarla kullanıcılara sunmaktadır. OGC şimdije kadar 30'dan fazla standart yayımlamıştır. Coğrafi veriye yönelik en çok kullanılan standartlar; Web Harita Servisi (WMS), Web Detay Servisi (WFS), Web Raster Servisi (WCS), Web İşlem Servisi (WPS) ve Stilli Katman Tanımlayıcı (SLD) olarak sıralanabilir. Bu servisler, coğrafi veri setlerini web ara yüzünde görüntülemek, yönlendirmek, yakınlaşmak, uzaklaşmak, kaydırmak, lejant bilgisini ve ihsaklı metaveri içeriğinin görüntülenmesi için kullanılan servislerdir.

Web Harita Servisi (WMS), GetMap ve GetFeatureInfo gibi URL isteklerinin standart Web tarayıcılarıyla yapılması ve sunucunun bu isteklere harita veya veri olarak cevap vermesi şeklinde gerçekleşen işlemlerle ilgili yayımlanmış olan servis standardıdır. WMS standardının son sürümü (v1.3) Uluslararası Standartlar Organizasyonu (ISO) tarafından da standart olarak kabul edilmiştir (ISO 19128).

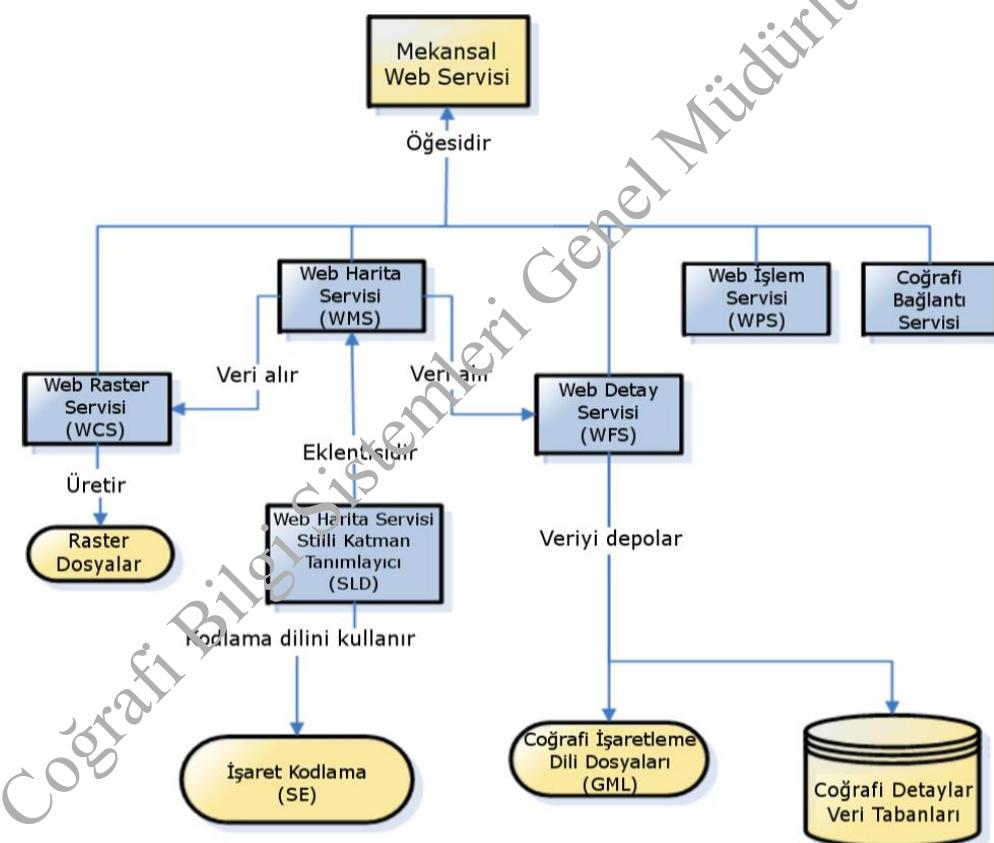
Web Detay Servisi (WFS), WMS benzeri URL istekleri ile sunucularda vektör formatında tutulan verilere erişim, görüntüleme ve düzenleme imkânı sağlayan standarttır. Veri formatı olarak OGC standarı olan Coğrafi İşaretleme Dili (GML) veya GeoJSON gibi formatlar kullanılmaktadır. WFS standardının son sürümü (v2.2) Uluslararası Standartlar Organizasyonu (ISO) tarafından da standart olarak kabul edilmiştir (ISO 19142).

Web Raster Servisi (WCS), uydu görüntülerini, sayısal hava fotoğrafları, sayısal yükseklik verileri ve diğer pixel temelli zaman/mekân belirten verilerin gösterimini ve paylaşılmasını sağlayan servistir. WCS standardının son sürümü (v2.1) Uluslararası Standartlar Organizasyonu (ISO) tarafından da standart olarak kabul edilmiştir (ISO 19123).

Web İşlem Stili (WPS), algoritma, hesaplama ve mekânsal veriler üzerinde çalışan herhangi bir modele ait girdi ve çıktıları kurallara bağlayan standarttır. WPS standardının son sürümü (v2.0) Uluslararası Standartlar Organizasyonu (ISO) tarafından da standart olarak kabul edilmiştir (ISO 19119).

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 3
---	---	---	--

Stilli Katman Tanımlayıcı (SLD), WMS ile yayımlanan vektör veya raster verilerin yer aldığı katmanlar için kullanıcı tarafından tanımlanmış işaretlemelerin kullanılmasını ve söz konusu işaretlemelerin görselleştirilmesini sağlayan standarttır. XML temelli olup kartografik gösterimleri İşaret Kodlama (SE)'da yer alan belirli kural tanımlarını kullanarak gerçekleştirir. SLD standardının son sürümü (v1.1-OGC 05-078r4) Uluslararası Standartlar Organizasyonu (ISO) tarafından da standart olarak kabul edilmiştir (ISO 19119).

Şekil 3: OGC Standartlarının Birbiri İle İlişkileri

Bu eğitim dokümanında **Web Harita Servisi (WMS)** ve **Web Detay Servisi (WFS)** yayına işlem basamakları detaylandırılmıştır.

	<p>T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ</p>	Doküman Kodu TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama
		Düzenlenme Tarihi/No Kasım 2021/Sürüm 1.0
	Sayfa No 4	

2. WEB HARİTA SERVİSİ (WMS) & WEB DETAY SERVİSİ (WFS) YAYINLAMA

Servis yayınılama işlemlerine başlanabilmesi için GeoServer uygulamasında kullanıcı girişi yapılmalıdır.

WCS	WMS
1.0.0	1.1.1
1.1.0	1.3.0
1.1.1	TMS
1.1	1.0.0
2.0.1	WMS-C
WFS	
1.1.1	
1.0.0	WMTS
1.1.0	1.0.0
2.0.0	

Şekil 4: Giriş Yapma Ekranı

(<http://localhost:8080/geoserver/web/> adresinden GeoServer anasayfasına ulaşılmaktadır.)

GeoServer kurulduktan sonra varsayılan kullanıcı adı “**admin**”, şifre ise “**geoserver**” olarak tanımlıdır. Bu kullanıcı adı ve şifresi ile ilk giriş yapıldıktan sonra **şifreler** kısmından kullanıcı adı ve şifre bilgisi özelleştirilebilir.

Şekil 5: Kullanıcı Adı Ve Şifre Girişi

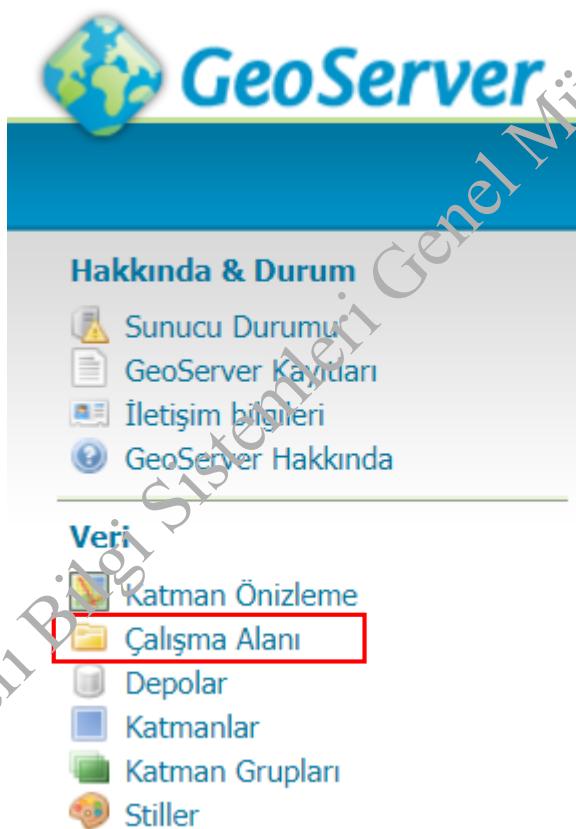
	<p>T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ</p>	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 5
---	--	---	--

2.1. Çalışma Alanı (*Workspace*) Oluşturma

Servis yayinallyamak için öncelikle GeoServer'da yeni bir çalışma alanı oluşturulmalıdır.

Kullanıcı girişi yapıldıktan sonra Çalışma Alanı linki ile oluşturulmaya başlanır.

- ✓ **Veri (Data)** bolumesinin altında bulunan **Çalışma Alanı (Workspace)** (📁) linkinden ulaşılır.

Şekil 6: Çalışma Alanı Oluşturma

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 6
---	---	--	--

- ✓ Çalışma Alanı linkine tıklandıktan sonra açılan sayfada Şekil 7'de gösterildiği gibi yeni alan eklemek için **Çalışma Alanı Ekle** (*Add New Workspace*) ( ) linkine tıklanır.

Çalışma Alanı

GeoServer çalışma alanlarını yönet

 Çalışma Alanı Ekle

 Seçili çalışma alanlarını kaldır

İsim	Varsayılan	Isolated
cite		
it.geosolutions		
nurc		
sde		
sf		
tiger		
topp		

<< < 1 > >> Sonuçlar 1'dan 7'e kadar (7 hariç)

Şekil 7. Çalışma Alanı Ekleme

- ✓ Yeni Çalışma Alanı (*New Workspace*) bölümünde çalışma alanı ismi ve çalışma alanı ile ilişkilendirilmiş URI'si girilmelidir. Çalışma alanı URI'si [http://localhost:8080/geoserver/\[ÇalışmaAlanıAdı\]/wms](http://localhost:8080/geoserver/[ÇalışmaAlanıAdı]/wms) formatında olmalıdır.

Yeni Çalışma Alanı

Yeni bir çalışma alanı yapılandır

Name	<input type="text" value="entegrasyon"/>
Namespace URI'si	<input type="text" value="http://localhost:8080/geoserver/entegrasyon/wms"/>
Bu çalışma alanı ile ilişkilendirilmiş namespace uri'si	
☐ Varsayılan Çalışma Alanı	
☐ Isolated Workspace	
Gönder	İptal

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 7
---	---	--	--

Şekil 8: Yeni Çalışma Alanı

- ✓ Çalışma Alanı Düzenle ile oluşturulan çalışma alanı **Servisler** bölümü altında sıralanmış olan servisler içerisinde yayınlanacak servis tipleri işaretlenmelidir.

Çalışma alanını düzenle

Mevcut çalışma alanını düzenle

İsim

entegrasyon

Namespace URI'si

<http://localhost:8080/geoserver/entegrasyon/wms>

Bu çalışma alanı ile ilişkilendirilmiş namespace uri'si

- Varsayılan Çalışma Alanı
- Isolated Workspace

Ayarlar

Etkinleştirildi

Servisler

- WMTS
- WCS
- WFS
- WMS

Sakla

İptal

Şekil 9: Çalışma Alanı Düzenleme

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 8
---	---	---	--

Çalışma Alanı

GeoServer çalışma alanlarını yönet

Çalışma Alanı Ekle

Seçili çalışma alanlarını kaldır

		1			Sonuçlar 1'dan 10'e kadar (10 hariç)
☐ İsim					
☐ Trabzon					
☐ cite					
☒ entegrasyon					
☐ it.geosolutions					
☐ nc_geoserver					
☐ nurc					
☐ sde					
☐ sf					
☐ tiger					
☐ topp					
		1			Sonuçlar 1'dan 10'e kadar (10 hariç)

- ✓ Oluşturduğumuz ‘entegrasyon’ çalışma alanı Şekil 10’da gösterildiği gibi listelenir.

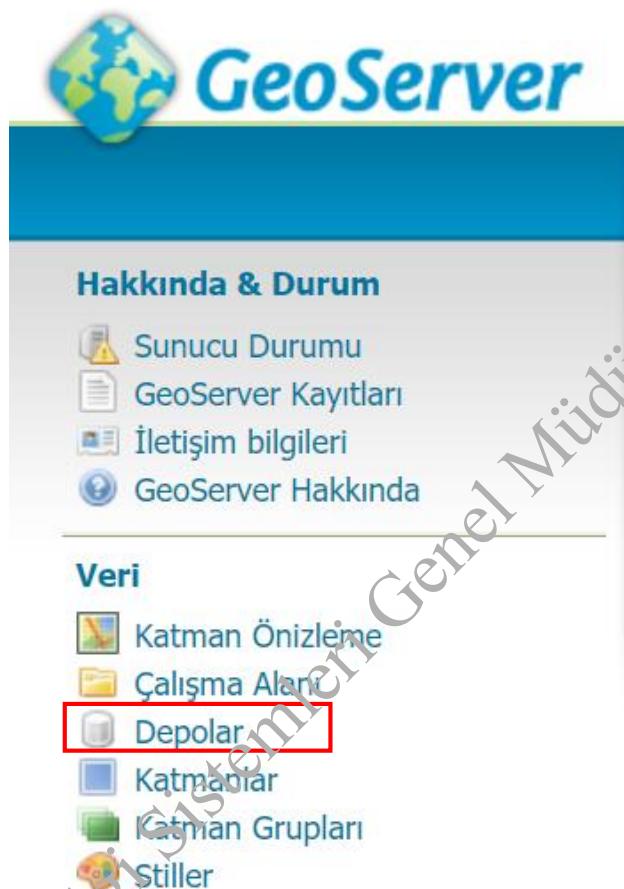
Şekil 10: Çalışma Alanı Listesi

2.2. Depo (Store) Oluşturma

Çalışma alanı oluşturduktan sonra sonra yayınlanacak olan coğrafi verilerin GeoServer'a tanıtılması aşamasında verilerin hangi kaynaktan ulaşılacağı bilgisi yeni bir depo eklemesi ile yapılmaktadır.

- ✓ Veri bölümü altında bulunan **Depolar (Stores)** ( ) linkinden ulaşılır.

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 9
---	---	---	--

The screenshot shows the GeoServer management interface. At the top, there's a logo and the text "GeoServer". Below it, the "Hakkında & Durum" section contains links for "Sunucu Durumu", "GeoServer Kayıtları", "İletişim bilgileri", and "GeoServer Hakkında". A horizontal line separates this from the "Veri" section. The "Veri" section lists several items: "Katman Önizleme", "Çalışma Alanı", "Depolar" (which is highlighted with a red box), "Katmanlar", "Katman Grupları", and "Stiller".

Şekil 11: Depolar (*Stores*)

**T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM
DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ**

Doküman Kodu	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama
Düzenlenme Tarihi/No	Kasım 2021/Sürüm 1.0
Sayfa No	9

- ✓ Açılan sayfada Şekil 12'deki gibi önceki çalışmalarda oluşturulan depolar listelenir. Bu listede her depo için *tip*, *çalışma alanı*, *depo adı*, *depo tipi* ve *etkinlik durumu* bilgileri görüntülenir. **Yeni Depo ekle (Add New Store)** (+) linki ile veri kaynağı eklenir.

Depolar

GeoServer'a veri sağlayan depoları yönet

[+ Yeni Depo ekle](#)
[- Seçili Depoları kaldır](#)

		Soruclar 1'dan 9'e kadar (9 hariç)				
		Tip	Çalışma Alanı	Depo Adı	Tip	Etkin mi?
☐		nurc		arcGridSample	ArcGrid	
☐		nurc		img_sample2	WorldImage	
☐		nurc		mosaic	ImageMosaic	
☐		tiger		nyc	Shapefile	
☐		sf		sf	Shapefile	
☐		sf		sfDEM	GeoTIFF	
☐		topp		states_shapefile	Shapefile	
☐		topp		taz_shapes	Shapefile	
☐		nurc		worldImageSample	WorldImage	

Şekil 12: Depo Oluşturma

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 10
---	---	--	---

- ✓ Açılan listeden veri kaynağı seçilerek GeoServer'a tanımlama işlemi yapılır. Şekil 13'te gösterildiği gibi Vektör, Raster ve Diğer veri kaynakları listelenir. Liste içerisinde coğrafi verimizin bulunduğu kaynak tipi seçilir. Örnek çalışmada coğrafi verimiz PostgreSQL'de olduğu için **PostGIS (PostGIS Database)** veri kaynağı olarak seçilmiştir.

Yeni veri kaynağı

Yapılardırmak istediğiniz veri kaynağının türünü seçin

Vektör Veri Kaynakları

- Directory of spatial files (shapefiles) - Takes a directory of shapefiles and exposes it as a data store
- GeoPackage - GeoPackage
- PostGIS - PostGIS Database
- PostGIS (JNDI) - PostGIS Database (JNDI)
- Properties - Allows access to Java Property files containing Feature information
- Shapefile - ESRI(tm) Shapefiles (*.shp)
- Web Feature Server (NG) - Provides access to the Features published a Web Feature Service, and the ability to perform transactions

Raster Veri Kaynağı

- ArcGrid - ARC/INFO ASCII GRID Coverage Format
- GeoPackage (mosaic) - GeoPackage mosaic plugin
- GeoTIFF - Tagged Image File Format with Geographic information
- ImageMosaic - Image mosaicking plugin
- WorldImage - A raster file accompanied by a spatial data file

Diğer Veri Kaynakları

- WMS - Uzak Web Harita Servisi Kademelendir
- WMTS - Cascades a remote Web Map Tile Service

Şekil 13: Veri Kaynağı Seçimi

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınları Kasım 2021/Sürüm 1.0 11
---	---	--	--

- ✓ Veri kaynağı seçildikten sonra çıkan sayfada **Temel Depo Bilgileri** (*Basic Store Info*) ve **Bağlantı Parametreleri** (*Connection Parameters*) veritabanı bilgileri ile doldurulmalıdır.
- Yanında (*) işaretli bulunan alanlar doldurulması zorunlu kısımlardır.

Yeni Vektör Veri Kaynağı

Yeni vektör veri kaynağı ekleyin

PostGIS
PostGIS Database

Temel Depo Bilgileri

Çalışma Alanı *

entegrasyon ▼

Veri Kaynağı Adı *

entegrasyon

Açıklama

Etkinleştirildi

Bağlantı Parametreleri

host *

localhost

port *

5432

database

entegrasyon

schema

public

user *

postgres

passwd

...

Ad alanı *

<http://localhost:8080/geoserver/entegrasyon/wms>

Sekil 14: Veri Kaynağı Bilgileri

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınları Kasım 2021/Sürüm 1.0 12
---	---	---	--

2.3. Katman (Layer) Oluşturma

Veri kaynağında bulunan coğrafi verilerin, katmanlarının oluşturulması ve yayınlanması bu link içerisinde yapılmaktadır.

- ✓ Veri bölümü altında bulunan **Katmanlar (Layers)** () linkinden ulaşılır.

Şekil 15: Katman (Layer) Oluşturma

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAKANLIĞI
COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ

Doküman Kodu	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama
Düzenlenme Tarihi/No	Kasım 2021/Sürüm 1.0
Sayfa No	13

- ✓ Açılan sayfada Şekil 16'da gösterildiği gibi daha önce yayınlanmış ve etkin olan katmanlar listelenmektedir. **Search(🔍)** seçeneği ile *isim, depo adı, title(başlık)* gibi anahtar kelimeler ile katman araması yapılmaktadır.
- ✓ Yeni kaynak ekle (*Add a New Layer*) (➕) linkine tıklayarak yeni katman eklenir.

Katmanlar

GeoServer tarafından yayınlanan katmanları yönetin

[Yeni kaynak ekle](#)
 [Seçili kaynakları kaldır](#)

Search

Tip	Title	İsim	Depolama	Etkin mi?	Yerel SRS	
☐		World rectangle	tiger:giant_polygon	nyc		EPSG:4326
☐		Manhattan (NY) points of interest	tiger:poi	nyc		EPSG:4326
☐		Manhattan (NY) landmarks	tiger:poly_landmarks	nyc		EPSG:4326
☐		Manhattan (NY) roads	tiger:tiger_roads	nyc		EPSG:4326
☐		A sample ArcGrid file	nurc:Arc_Sample	arcGridSample		EPSG:4326
☐		North America sample Imagery	nurc:Img_Sample	worldImageSample		EPSG:4326
☐		Pk50095	nurc:Pk50095	img_sample2		EPSG:32633
☐		mosaic	nurc:mosaic	mosaic		EPSG:4326

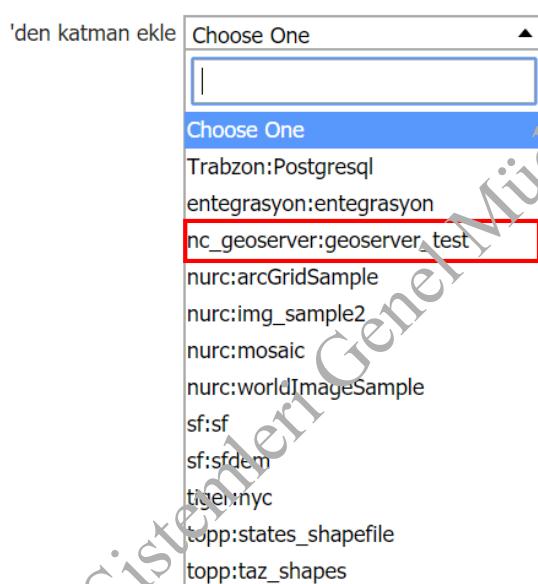
Şekil 16: Katmanlar (Layers)

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınları Kasım 2021/Sürüm 1.0 14
---	---	---	--

- ✓ Açılan Yeni Katman sayfasında ‘den katman ekle’ alanında hâlihazırda bulunan tüm çalışma alanları listelenir. Bu liste içerisinde çalışmakta olunan alan seçilmelidir.

Yeni Katman

Yeni bir katman ekle

Şekil 17: Çalışma Alanı Seçme

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınları Kasım 2021/Sürüm 1.0 15
---	---	--	--

- ✓ Çalışma alanı seçildikten sonra çalışma alanında tanımlanan coğrafi veri deposunda bulunan katmanlar listelenir. Her katman ile aynı satırda bulunan **Yayınla (Publish)** linki ile yayınlanmak istenen katman seçilerek yayına başlanır.

Yeni Katman

Yeni bir katman ekle

'den katman ekle ▾
Öznitelik isimlerini ve türlerini manuel olarak yapılandırmak için yeni bir özellik türü tanımlayabilirsiniz **Yeni Özellik Türü ekle**
Veritabanları üzerinden yerel SQL ifadeleri yapılandırarak özellik türleri yaratabilirsiniz. **Yeni bir sanal tablo -SQL view- yapılandır...**
Depoda bulunan kaynakların bir listesi 'entegrasyon'. Yapılandırmak istediğiniz katmani seçiniz

<input type="button" value="<<"/> <input type="button" value="<"/> <input type="button" value="1"/> <input type="button" value=">"/> <input type="button" value=">>"/> Sonuçlar 0'dan 0'e kadar (0 hariç)		<input type="button" value="Search"/>
Yayınladı	Katman adı	Eylem
	ilceler	Yayınla
	pointcloud_columns	Yayınla
	pointcloud_formats	Yayınla

Sonuçlar 0'dan 0'e kadar (0 hariç)

Şekil 18: Katman Listesi ve Yayınlama

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınları Kasım 2021/Sürüm 1.0 16
---	---	--	--

İlgili katman için yayınla butonuna basıldıktan sonra açılan sayfada koordinat sistemi tanımlanır ve sınır koordinatları otomatik olarak hesaplanır. Veride koordinat sistemi tanımlı ise Koordinat referans sistemi alanlarında değişiklik yapılması gerekmektedir. Bu işlem **Veriden Hesapla** (*Compute From Data*) ve **Yerel Koordinatlardan Hesapla** (*Compute From Native Bounds*) ile gerçekleştirilebilir.

Koordinat referans sistemi

Yerel SRS	<input type="text" value="EPSG:4326"/>	EPSG:WGS 84...
Tanımlanan SRS	<input type="text" value="EPSG:4326"/>	Bul... EPSG:WGS 84...
SRS kullanımı	<input type="button" value="Tanimli değeri mecbur tut"/>	

Sınır Koordinatları

Yerel Sınır Koordinatları

Min X	Min Y	Max X	Max Y
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

[Veriden hesapla](#)

[Compute from SRS bounds](#)

Enlem/Boylam Sınır Koordinatları

Min X	Min Y	Max X	Max Y
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

[Yerel koordinatlardan hesapla](#)

Şekil 19: Sınır Koordinatları Hesaplatma

Sınır Koordinatları

Yerel Sınır Koordinatları

Min X	Min Y	Max X	Max Y
<input type="text" value="30,8341257355378"/>	<input type="text" value="38,6700047968591"/>	<input type="text" value="33,8873801211675"/>	<input type="text" value="40,7606515055542"/>

[Veriden hesapla](#)

[Compute from SRS bounds](#)

Enlem/Boylam Sınır Koordinatları

Min X	Min Y	Max X	Max Y
<input type="text" value="30,8341257355378"/>	<input type="text" value="38,6700047968591"/>	<input type="text" value="33,8873801211675"/>	<input type="text" value="40,7606515055542"/>

[Yerel koordinatlardan hesapla](#)

Şekil 20: Sınır Koordinatları

	<p>T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ</p>	Doküman Kodu TUCBS Entegrasyon Projesi GeoServer ile Web Servisi Yayınlama Düzenlenme Tarihi/No Kasım 2021/Sürüm 1.0 Sayfa No 17
---	--	--

Yayınlama işlemi katman için bittikten sonra açılan listede katman ismi listelenir. Diğer tabloları yayınlamak için **Yeni Kaynak Ekle** (+) butonuna basılır çalışma alanı seçilerek diğer katmanlar da yayınlanır.

Katmanlar

GeoServer tarafından yayınlanan katmanları yönetin

- [!\[\]\(28fc9caa3a0977dc08cd11067e2f65a5_img.jpg\) Yeni kaynak ekle](#)
- [!\[\]\(fb05913fc43a3eaf9da2c0c2890ff052_img.jpg\) Seçili kaynakları kaldır](#)

Tip	Title	İsim	Depolama	Etkin mi?	Yerel SRS
	World rectangle	tiger:giant_polygon	nyc		EPSG:4326
	Manhattan (NY) points of interest	tiger:poi	nyc		EPSG:4326
	Manhattan (NY) landmarks	tiger:poly_landmarks	nyc		EPSG:4326
	Manhattan (NY) roads	tiger:tiger_roads	nyc		EPSG:4326
	A sample ArcGrid file	nurc:Arc_Sample	arcGridSample		EPSG:4326
	North America sample imagery	nurc:Img_Sample	worldImageSample		EPSG:4326
	PK0095	nurc:PK0095	img_sample2		EPSG:32633
	mosaic	nurc:mosaic	mosaic		EPSG:4326
	Spearfish restricted areas	sf:restricted	sf		EPSG:26713
	Spearfish roads	sf:roads	sf		EPSG:26713
	Spearfish elevation	sf:sfdem	sfdem		EPSG:26713
	Spearfish streams	sf:streams	sf		EPSG:26713
	ilceler	entegrasyon:ilceler	entegrasyon		EPSG:4326
	SpatialPlan_5000	Trabzon:SpatialPlan_5000	Postgresql		EPSG:4326

Şekil 21: Yeni Katman Ekleme

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 18
---	---	---	---

2.4. Stil (Style) Oluşturma

Katman belli bir stil ile yayınlanacak ise katman yayınlanmadan önce uygun stil yapısı tanımlanmalıdır. TUCBS ve INSPIRE için OGC standartlarında oluşturulan stil yapılarına tanımlama dokümanlarından ulaşılabilir.

Bu işlem önceden hazırlanan SLD (*Styled Layer Descriptor*) dosyası ekleyerek yapılabileceği gibi stil oluşturmak için verilen alana XML formatında kod parçası yazarak da oluşturulabilmektedir. Oluşturulan stilin doğru konumlandırılabilmesi için ilgili çalışma alanı seçilmelidir.

- ✓ Veri bölümü altında bulunan **Stiller** () linkinden ulaşılır.

Şekil 22: Stil (Style) Oluşturma

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 19
---	---	--	---

- ✓ Açılan sayfada tanımlı olan daha önce hazırlanmış olan stiller listelenmektedir. Kullanmak istenilen stil yok ise **Yeni stil ekleyin** (*Add a New Style*) ( ) linki ile eklenir.

Stiller

Geoserver tarafından yayınlanan Stilleri yönetin

 Yeni stil ekleyin
 Seçilen stil(ler) kaldırıldı

Sonuçlar 1'dan 21'e kadar (21 harit)

☐	İsim
☐	burg
☐	capitals

Şekil 23: Stil Ekleme

- ✓ Açılan sayfada isim ve çalışma alanı girilmelidir.

Style Data

İsim

ilceler

Çalışma Alanı

entegrasyon

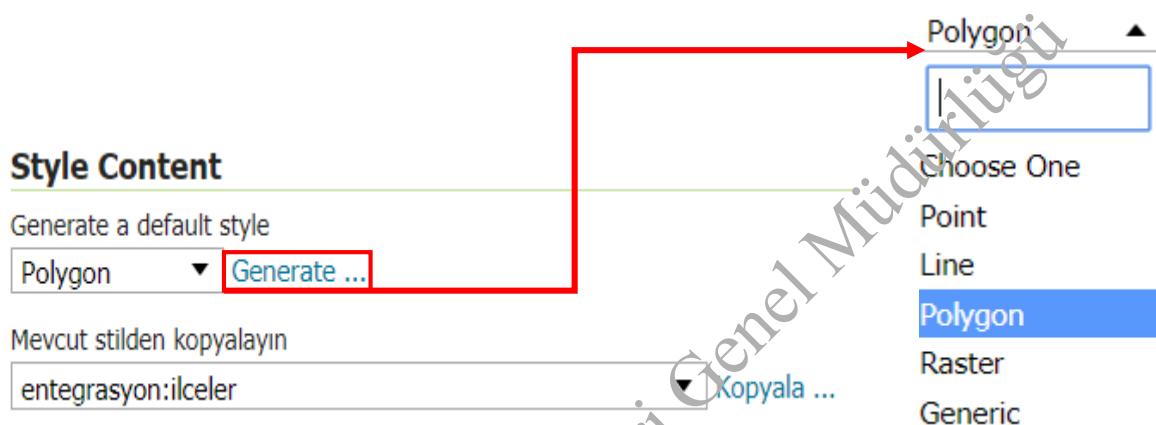
Format

SLD

Şekil 24: Stil Verisi Bilgileri

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 20
---	---	--	---

- ✓ Stil veri bilgileri girildikten sonra Şekil 25'te gösterilen **Style Content** bölmesinde bulunan **Generate a default style** alanı ile verinin geometrisine uygun seçilerek **Generate...** linki ile stil oluşturulur.

Şekil 25: Stil İçeriği

- ✓ Sayfanın alt kısmında bulunan pencerede XML formatında kod parçası görüntülenir. Bu kodun içerisinde Şekil 26'da gösterildiği gibi çizgi rengi, çizgi kalınlığı, dolgu rengi gibi özellikler tanımlıdır.


```

1 <?xml version="1.0" encoding="ISO-8859-1"?>
2 <StyledLayerDescriptor version="1.0.0"
3   xsi:schemaLocation="http://www.opengis.net/sld http://schemas.opengis.net/sld/1.0.0/StyledLayerDescriptor.xsd"
4   xmlns="http://www.opengis.net/sld" xmlns:ogc="http://www.opengis.net/ogc"
5   xmlns:xlink="http://www.w3.org/1999/xlink" xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance">
6
7   <NamedLayer>
8     <Name>ilceler</Name>
9     <UserStyle>
10       <Title>A azure polygon style</Title>
11       <FeatureTypeStyle>
12         <Rule>
13           <Title>azure polygon</Title>
14           <PolygonSymbolizer>
15             <Fill>
16               <CssParameter name="fill">#0033cc
17             </CssParameter>
18           </Fill>
19           <Stroke>
20             <CssParameter name="stroke">#000000</CssParameter>
21             <CssParameter name="stroke-width">0.5</CssParameter>
22           </Stroke>
23         </PolygonSymbolizer>
24       </Rule>
25     </UserStyle>
26   </NamedLayer>
27 </StyledLayerDescriptor>

```

Şekil 26: SLD Dosyası

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 21
---	---	--	---

- ✓ Kod parçacığını kontrol ettikten sonra **Doğrula** butonu ile hata kontrolü yapılır Şekil 27'de gösterilen “*No validation errors*” uyarısı alıyorsak kod sorunsuz çalışıyor. **Apply** butonu ile oluşturulan stil dosyası veriye uygulanır.
- ✓ Eğer Şekil 28'de gösterildiği gibi bu tür bir uyarı alınıyor ise bir hata vardır ve oluşturulan SLD dosyası tekrar kontrol edilmelidir.

No validation errors.

Şekil 27: Hatasız Kod

line 26: cvc-complex-type.2.3: Element 'FeatureTypeStyle' cannot have character [children], because the type's content type is element-only.

Şekil 28: Hatalı Kod

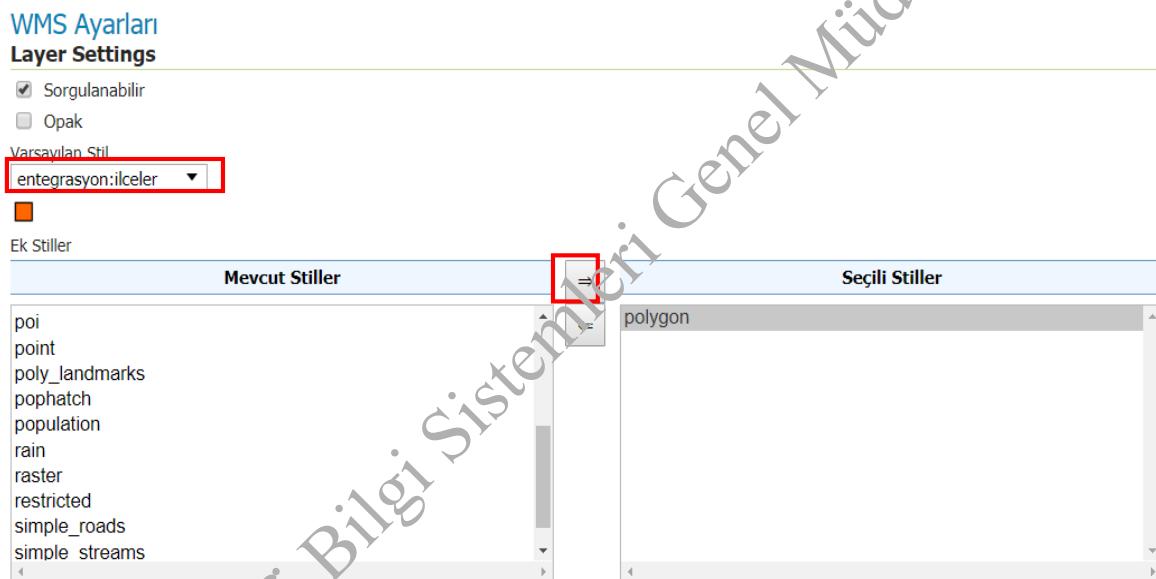

Katman stilleri örnekleri ve XML yazılması için teknik bilgilere
<https://docs.geoserver.org/stable/en/user/styling/sld/cookbook/> adresinden erişilebilir.

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 22
---	---	--	---

- ✓ Önceden yayınlanmış olan katmanları yeni hazırlanan stillerle yeniden yayılmak için **Katmanlar (Layers)** linkinden ilgili katmanın detayları açılır ve **Yayınlanıyor (Publishing)** sekmesinden **WMS Ayarları** bölümünden bulunan **Layer Settings** başlığı altında varsayılan stil seçilerek ok (☞) butonu ile **Mevcut Stiller** arasından kullanılmak istenen stil **Seçili Stiller** kutucuguna aktarılır (Şekil 29). Bu yetenek ile belli bir stil ile yayınlanan servisin stili daha sonraki zamanlarda değiştirilebilir. Bu işlem yeniden yayılmak istenen tüm katmanlar için yapılır.

Şekil 29: Stilleri Katmanlara Tanımlama

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 23
---	---	--	---

2.5. Katman Grubu (*Layer Group*) Oluşturma

Aynı kategori ya da başlık içerisinde yayınlanması istenen katmanları birleştirmek için katman grupları oluşturulur.

- ✓ Veri bölümü altında bulunan **Katman Grupları** () linkinden ulaşılır.

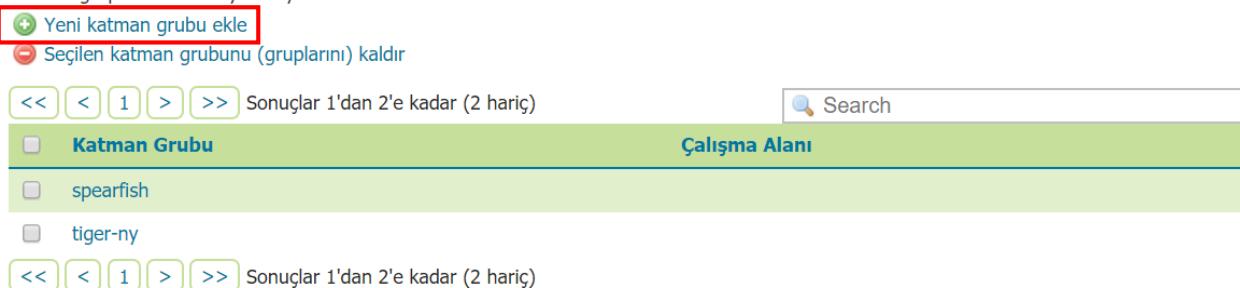
Şekil 30: Katman Grupları

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 24
---	---	---	---

- ✓ Katman Grupları sayfasında önceki çalışmalarda açılmış olan katman grupları listelenir. **Yeni katman grubu ekle** (*Add a new layer group*) ( ) linki ile grup oluşturulur.

Katman Grupları

Katman gruplarını tanımlayın ve yönetin

The screenshot shows a list of layer groups. At the top, there is a red box around the 'Yeni katman grubu ekle' (Add a new layer group) button. Below it is a 'Delete selected layer group (groups)' link. A search bar is at the top right. The main area has a green header bar with 'Katman Grubu' and 'Çalışma Alanı'. Underneath, there are three items: 'spearfish' and 'tiger-ny' under 'Katman Grubu', and a list of items under 'Çalışma Alanı' with navigation buttons (<<, <, 1, >, >>).

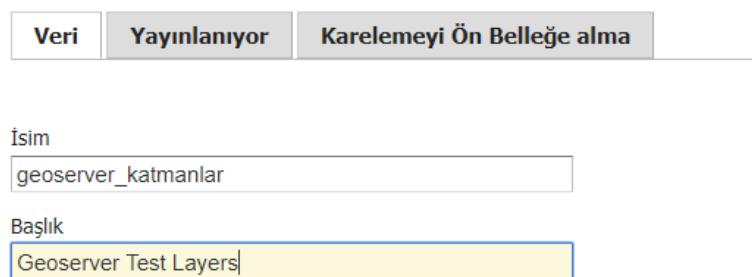
Şekil 31: Katman Grubu Ekleme

- ✓ Açılan sayfada grup özelinde **İsim** ve **Başlık** bilgisi girilir.

Katman grubu

Katman gruplarının içeriğini düzenleyin

Configure the layers and publishing information for the current layergroup

The screenshot shows the 'Layer Group Configuration' page. At the top, there are three tabs: 'Veri' (Data), 'Yayınlanıyor' (Publishing), and 'Karelemeyi Ön Belleğe alma' (Do not store in memory). The 'Yayınlanıyor' tab is selected. Below it, there are two input fields: 'İsim' (Name) containing 'geoserver_katmanlar' and 'Başlık' (Title) containing 'Geoserver Test Layers'.

Şekil 32: Katman Grubu Oluşturma

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 25
---	---	--	---

- ✓ Katmanlar bölmesindeki **Katman Ekle** (*Add a layer*) (+) linki ile Şekil 34'teki gibi yayınlanmakta olan katmanlar listelenir. Bu liste içerisinde, katman grubunda bulunması istenilen katmanlar üzerine basılarak seçilir.

Çizme sırası	Type	Katman	Varsayılan Stil	Stil	Kaldır

Şekil 33: Yeni Katman Ekleme

Yeni katman seçiniz		
name	store	workspace
giant_polygon	nyc	tiger
poi	nyc	tiger
poly_landmarks	nyc	tiger
tiger_roads	nyc	tiger
Arc_Sample	arcGridSample	nurc
Img_Sample	worldImageSample	nurc
Pk50095	img_sample2	nurc
mosaic	mosaic	nurc
states	states_shapefile	topp
tasmania_cities	taz_shapes	topp
tasmania_roads	taz_shapes	topp
tasmania_state_boundaries	taz_shapes	topp
tasmania_water_bodies	taz_shapes	topp

Şekil 34: Katman Listesi

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 26
---	---	---	---

- ✓ İstenilen katmanlar eklendikten sonra **Katmanlar** başlığının altında Şekil 35'teki gibi görüntülenmelidir. **Çizme sırası** sütunu altında bulunan oklara (-) basarak katmanların çizilme sıralaması belirlenir.
- ✓ Grup içerisinde yayınlanırken en üstte bulunması istenilen katman yukarı ok ( ) seçeneği ile en üst sırada taşınır, en altta olması istenilen katman ise aşağı ok ( ) ile en son sırada taşınır.
- ✓ Katman grubu içerisinde bulması istenilmeyen katman Kaldır sütunu altında bulunan ( ) buton ile kaldırılır.

Katmanlar

- Katman Ekle...
- Katman Grubu Ekle...
- Add Style Group...

Çizme sırası	Type	Katman	Varsayılan Stil	Stil	Kaldır
1	Layer	nc_geoserver:ilceler	☐	polygon	
2	Layer	nc_geoserver:maden	☐	polygon	

Şekil 35: Katman Grubu Sıralaması

- ✓ Katmanlar eklendikten sonra tüm katman grubunun Sınır Koordinatları oluşturulmalıdır. **Sınırları Oluştur (Generate Bounds)** butonu coğrafi veri katman grubunun sınırları hesaplanır ve alanlar dolar. (Şekil 36)

Çalışma Alanı

nc_geoserver ▼

Sınırlar

Min X	Min Y	Max X	Max Y
30,8341257355378	38,6700047968591	548,961,1875	4,467,916

Koordinat Referans Sistemi

EPSG:4326 EPSG:WGS 84...

Mod

Single ▼

Şekil 36: Katman Grubu Sınır Koordinatları Hesaplama

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 27
---	---	---	---

2.6. Katman Önizleme (*Layer Preview*)

Oluşturulan katmanların ve katman gruplarının önizlemesi yapılarak kontrol sağlanır.

- ✓ Veri bölümü altında bulunan **Katman Önizleme (*Layer Preview*)** () linkinden ulaşılır.

Şekil 37: Katman Önizleme

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 28
---	---	---	---

- ✓ **Katman Önizleme** sekmesinden ilgili katman bulunarak *OpenLayers* linki ile önizleme işlemi yapılır. (Şekil 40)

Katman Önizleme

GeoServer'da tanımlanmış tüm katmanların listesi ve her biri için kullanılabilir formatların önizlemeleri

1

1'dan 2'e kadar sonuçlar (24 ögeden 2'si eşleşiyor)

 geoserver

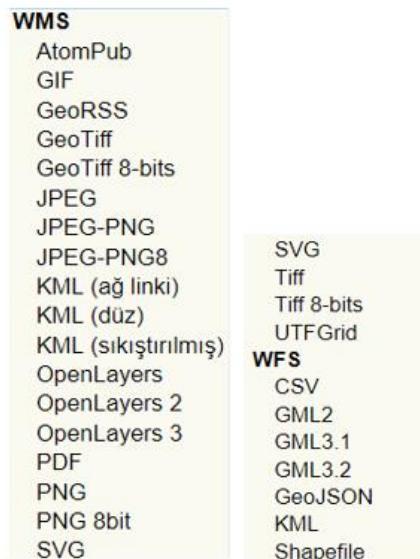
Tip	Başlık	İsim	Yayın Formatları	Tüm Formatlar
	ilceler	nc_geoserver:ilceler	OpenLayers KML GML	Seçiniz ▾
	maden	nc_geoserver:maden	OpenLayers KML GML	Seçiniz ▾

1

1'dan 2'e kadar sonuçlar (24 ögeden 2'si eşleşiyor)

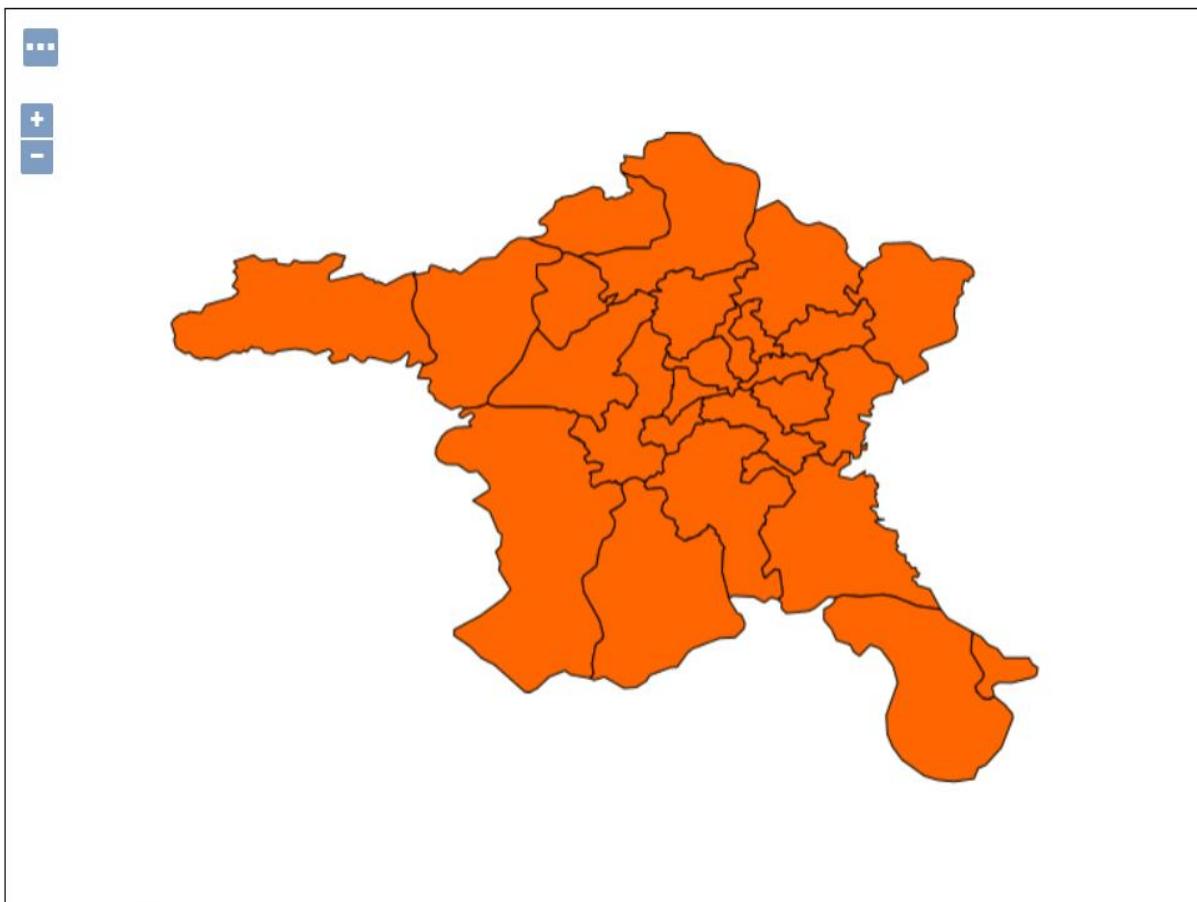
Şekil 38: Katman Önizleme

- ✓ **KML** ve **GML** linkleri ile .kml ve .gml formatlarında veri indirilip, kullanılır ya da **Tüm Formatlar** sütunu altında bulunan kutucuk içerisinde Şekil 39'da sıralanan format içerisindeki istenilen format seçilerek servise erişim sağlanır.

Şekil 39: Tüm Formatlar

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 29
---	---	--	---

Scale = 1 : 2M

ilceler

fid	objectid	adi	nufus	alan	il_id	user_creat	user_cre_1	user_modif	user_mod_1	m_date	m_status	geo_d
ilceler.21	14	HAYMANA	28355	2200469299.95409	1							1

Şekil 40: OpenLayers ile Görüntüleme

- ✓ Bu noktada WMS, WFS ve WCS yaynlama işlemi tamamlanmış olur. WMS, WFS ve WCS adresleri Şekil 41'de gösterildiği gibi oluşacaktır.

WMS: [http://\[HostAdı\]/geoserver/\[ÇalışmaAlanıAdı\]/wms](http://[HostAdı]/geoserver/[ÇalışmaAlanıAdı]/wms)

WFS: [http://\[HostAdı\]/geoserver/\[ÇalışmaAlanıAdı\]/wfs](http://[HostAdı]/geoserver/[ÇalışmaAlanıAdı]/wfs)

WCS : [http://\[HostAdı\]/geoserver/\[ÇalışmaAlanıAdı\]/wcs](http://[HostAdı]/geoserver/[ÇalışmaAlanıAdı]/wcs)

Şekil 41: WMS,WFS ve WCS Formatları

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 30
---	---	---	---

3. GEOSERVER İLE RASTER VERİ YAYINLAMA

GeoTIFF formatındaki raster verilerin Geoserver'da yayınlanabilmesi için öncelikle projeksiyon bilgisinin tanımlı ve doğru olduğu kontrol edilmelidir. GeoTIFF formatlı verilerin; GeoServer'a tanıtılması aşamasında verilerin hangi kaynaktan ulaşılacağı bilgisi yeni bir depo eklemesi ile yapılmaktadır. GeoTIFF veriler için; depo bilgisi **Depolar** içerisindeki **Raster Veri Kaynağı** başlığı altında bulunan GeoTIFF seçilerek yayımlanır.

Yeni veri kaynağı

Yapılardırmak istediğiniz veri kaynağının türünü seçin

Vektör Veri Kaynakları

- Directory of spatial files (shapefiles) - Takes a directory of shapefiles and exposes it as a data store
- GeoPackage - GeoPackage
- PostGIS - PostGIS Database
- PostGIS (JNDI) - PostGIS Database (JNDI)
- Properties - Allows access to Java Property files containing Feature information
- Shapefile - ESRI(tm) Shapefiles (*.shp)
- Web Feature Server (NG) - Provides access to the Features published a Web Feature Service, and the ability to perform transactions on the server (when supported / allowed).

Raster Veri Kaynağı

- ArcGrid - ARC/INFO ASCII GRID Coverage Format
- GeoPackage (mosaic) - GeoPackage mosaic plugin
- GeoTIFF - Tagged Image File Format with Geographic information
- ImageMosaic - Image mosaicking plugin
- WorldImage - A raster file accompanied by a spatial data file

Diğer Veri Kaynakları

- WMS - Uzak Web Harita Servisi Kademelendir
- WMTS - Cascades a remote Web Map Tile Service

Şekil 42: GeoTIFF İçin Depo Oluşturma

Açılan **Raster Veri Kaynağı** sayfası **Çalışma Alanı** bilgisi seçilir. **Veri Kaynağı Adı** alanına ilgili veriyi tanımlayıcı ad bilgisi yazılır. İsteğe bağlı olarak veri ile ilgili açıklama bilgisi **Açıklama** alanına yazılır.

Bağlantı Parametreleri altında bulunan **URL** alanına yayınlanması istenilen verilerin bulunduğu dosya yolu **Gözat...** butonu ile bulunarak eklenmelidir.

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 31
---	---	---	---

Raster Veri Kaynağı

Açıklama

GeoTIFF

Tagged Image File Format with Geographic information

Temel Depo Bilgileri

Çalışma Alanı *

entegrasyon

Veri Kaynağı Adı *

tucbs_geotiff

Açıklama

TUCBS Entegrasyon Projesi kapsamında örnek GeoTIFF

Etkinleştirildi

Bağlantı Parametreleri

URL *

file:data/G26B04C2D.tif

Gözat...

Sakla

Apply

İptal

Şekil 43: Raster Veri Kaynağı Bilgilerinin Eklenmesi

Tüm bilgiler doldurulduktan sonra **Sakla** butonu ile bilgiler kaydedilir. Daha sonra **Veri** bölümü altında bulunan **Katmanlar** linkine tıklanarak daha önce yayımlanmış olan katmanlar listesine ulaşılır.

Katmanlar

GeoServer tarafından yayınlanan katmanları yönetin

Yeni kaynak ekle

Seçili kaynakları kaldır

		Tip	Title	İsim	Depolama	Etkin mi?	Yerel SRS
☐		il_tucbs	TUCBS:il_tucbs	test	☒	EPHG:4326	
☐		World rectangle	tiger:giant_polygon	nyc	☒	EPHG:4326	
☐		Manhattan (NY) points of interest	tiger:poi	nyc	☒	EPHG:4326	
☐		Manhattan (NY) landmarks	tiger:poly_landmarks	nyc	☒	EPHG:4326	
☐		Manhattan (NY) roads	tiger:tiger_roads	nyc	☒	EPHG:4326	
☐		A sample ArcGrid file	nurc:Arc_Sample	arcGridSample	☒	EPHG:4326	

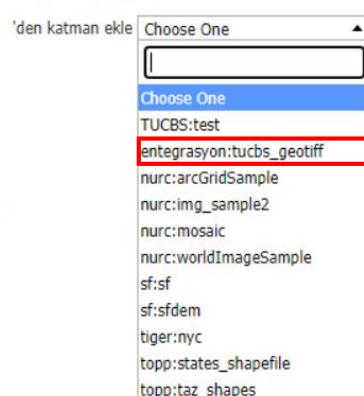
Şekil 44: Katmanlar

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 32
---	---	---	---

Bu sayfa içerisinde bulunan **Yeni Kaynak Ekle** butonu ile GeoTIFF formatlı verinin bulunduğu depo bilgisi seçilir.

Yeni Katman

Yeni bir katman ekle

Şekil 45: Depo Bilgisi Seçimi

Depo bilgisi seçildikten sonra depo içerisinde bulunan tüm katmanlar listelenir. Eylem sütunu altında bulunan **Yayınla** linki ile ilgili verinin yayına alınmasına geçilir.

Yeni Katman

Yeni bir katman ekle

'den katman ekle **entegrasyon:tucbs_geotiff**

Bellekte aynı zamanda bir çok bantı kapsama gibi farklı kaplamaları birleştirerek yeni bir kapsam oluşturabilirsiniz. **Yeni Coverage Görüntüsünü yapılandır**

...

Depoda bulunan kaynakların bir listesi 'tucbs_geotiff'. Yapılandırmak istediğiniz katmayı seçiniz

Yayınlandı		Katman adı	Eylem
		G26B04C2D	Yayınla
<< < 1 > >> Sonuçlar 0'dan 0'e kadar (0 hariç)			<input type="button" value="Search"/>

Şekil 46: GeoTIFF Katman Yayınlama

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 33
---	---	---	---

Yayınla butonu ile beraber **Katmanı Düzenle** ekranı açılır.

Katmanı Düzenle

Katman verisini düzenleyin ve yayınla

entegrasyon:G26B04C2D

Kaynağı ve mevcut katman için yayın bilgilerini yapılandırın

Katmanı Düzenle

Temel Kaynak Bilgisi

İsim

G26B04C2D

Etkinleştirildi

Duyurulmuş

Başlık

G26B04C2D

Şekil 47: GeoTIFF Katman Bilgileri Düzenlenmesi

“Katmanı Düzenle” içerisinde Koordinat Referans Sistemi ve Sınır Koordinat bilgileri kontrol edilir. **Sakla** butonu ile işlem tamamlanır.

Koordinat referans sistemi

Yerel SRS

EPSG:4326

EPSG:WGS 84...

Tanımlanan SRS

EPSG:4326

Bul...

EPSG:WGS 84...

SRS kullanımı

Özgünden Sunulacak Projeksiyona Getir ▾

Sınır Koordinatları

Yerel Sınır Koordinatları

Min X	Min Y	Max X	Max Y
31,4373643514591	40,9624201223461	31,4438851911931	40,9688281900431

Veriden hesapla

Compute from SRS bounds

Enlem/Boylam Sınır Koordinatları

Min X	Min Y	Max X	Max Y
31,4373643514591	40,9624201223461	31,4438851911931	40,9688281900431

Yerel koordinatlardan hesapla

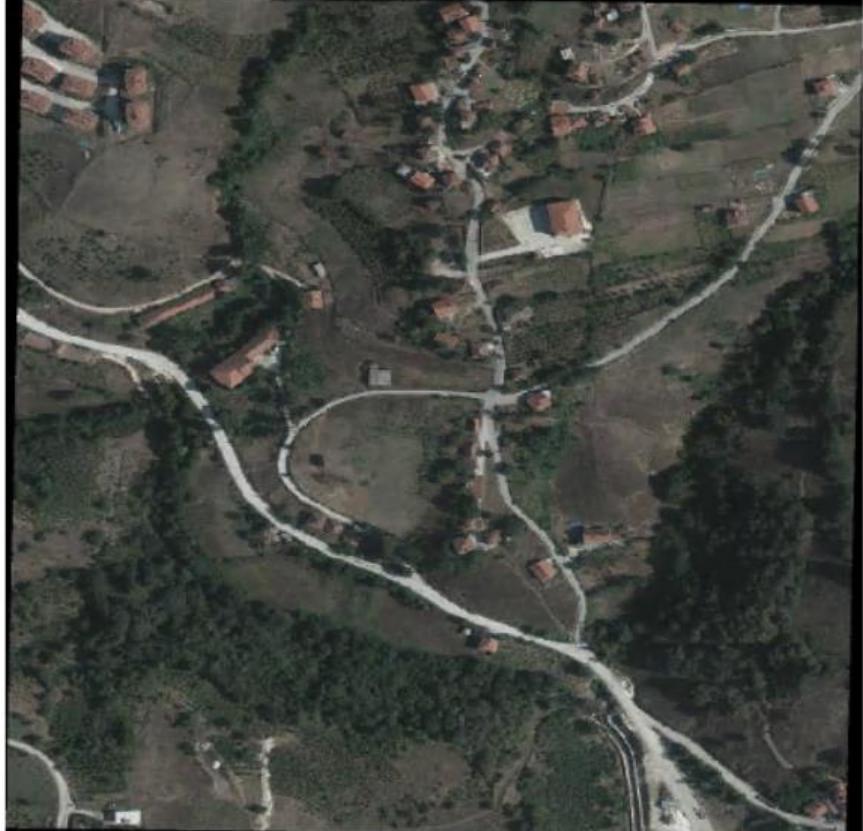
Şekil 48: Koordinat ve Sınır Bilgisi

Yayınlanan veri; **Veri**bölmesi altında bulunan **Katman Önizleme** linki ile görüntülenebilir. Açılan liste içerisinde yayınlanan veri istenilen formatta dışa aktarılabilir. **Openlayers** linki ile WMS; OpenLayers üzerinde görüntülenir.

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama
		Düzenlenme Tarihi/No Kasım 2021/Sürüm 1.0
	Sayfa No 34	

G26B04C2D
entegrasyon:G26B04C2D
OpenLayers
KML
Seçiniz

← → ↕
localhost:8080/geoserver/entegrasyon/wms?service=WMS&version=1.1.0&

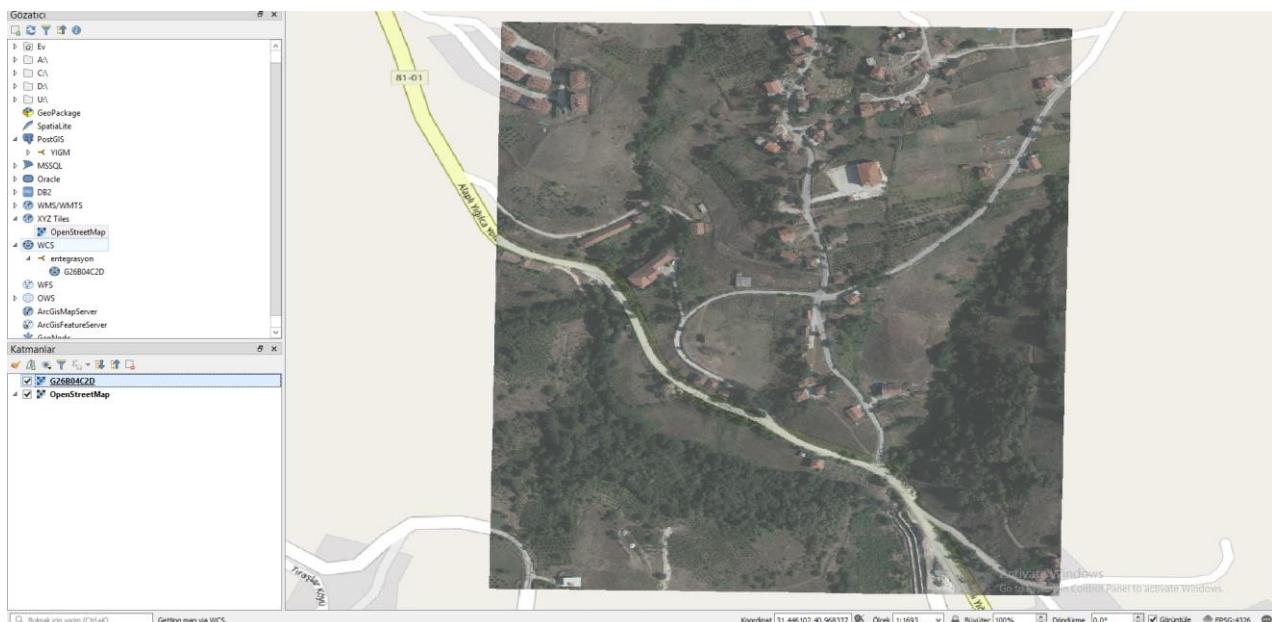

+ -
Scale = 1 : 4261
Click on the map to get feature info

Şekil 49: GeoTIFF Önizleme

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 35
---	---	--	---

Yayınlanan harita servisi CAD/GIS yazılımlarında WCS olarak eklenerek görüntülenebilir. Şekil 50'de QGIS yazılımı ile servisin görüntülenmesi sağlanmıştır.

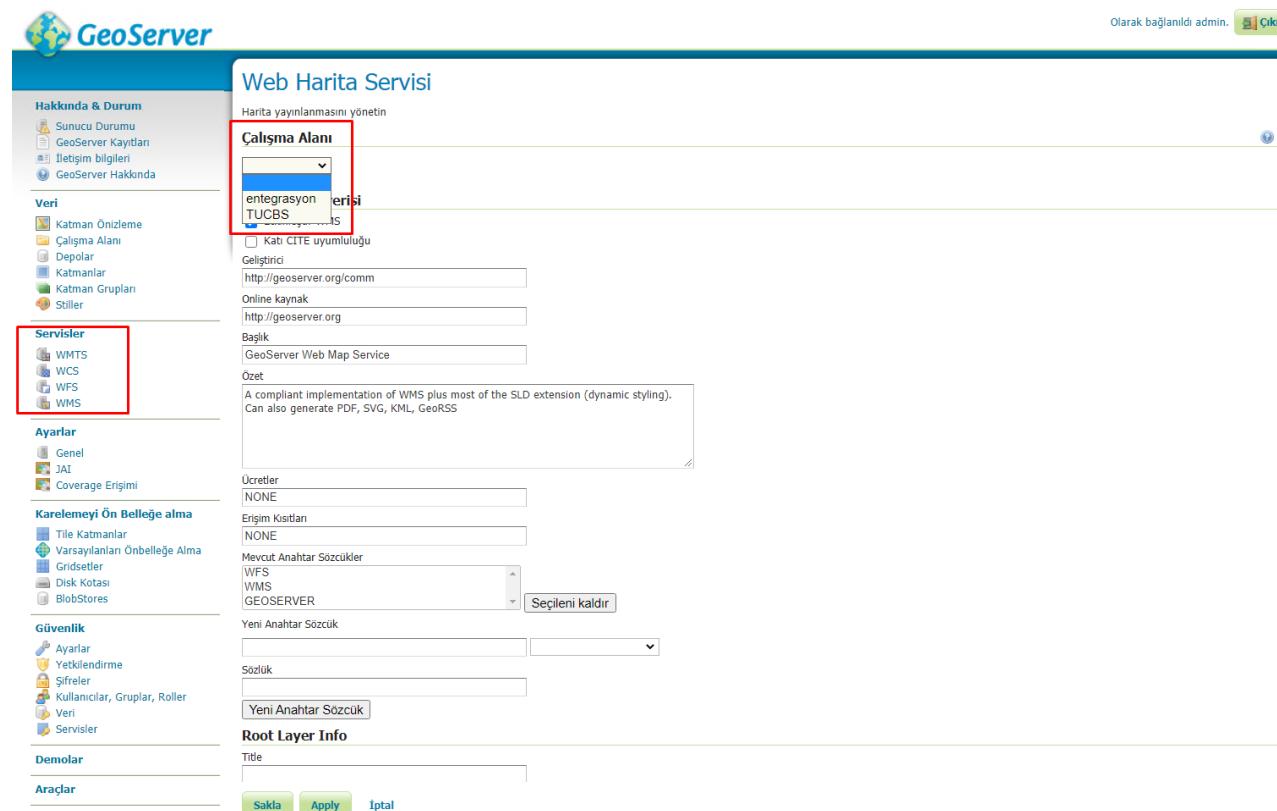
Şekil 50: QGIS İle Servisin Görüntülenmesi

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 36
---	---	---	---

4. YAYINLANAN SERVİSLERE CRS (COĞRAFİ REFERANS SİSTEMİ) TANIMLAMA

Yayınlanan servislerin [TUCBS Standartlarına Göre Coğrafi Veri Servisi Kontrolünden](#) geçebilmesi için servis içerisinde tanımlı olması gereken 2 tane CRS vardır. Bunlar; Coğrafi WGS 84 (EPSG:4326) ve WGS 84 / Pseudo-Mercator (EPSG:3857)'dır.

Geoserver'da gerekli bu tanımlamaların yapılması için izlenmesi gereken yol şu şekildedir.

The screenshot shows the Geoserver administration interface. On the left, there's a sidebar with various management sections like 'Hakkında & Durum', 'Veri', 'Servisler' (which is highlighted with a red box), 'Ayarlar', 'Kareleme', 'Güvenlik', 'Demolar', and 'Araçlar'. The main content area is titled 'Web Harita Servisi' and contains several configuration tabs. The 'Çalışma Alanı' tab is active, showing a dropdown menu where 'TUCBS' is selected. Other options in the dropdown include 'Referans Sistemi', 'WGS 84', and 'EPSG 4326'. Below the dropdown, there are fields for 'Geliştirici' (http://geoserver.org/comm), 'Online kaynak' (http://geoserver.org), and 'Bağlık' (GeoServer Web Map Service). There's also a 'Özet' section with a note about being a compliant WMS implementation. At the bottom of the 'Çalışma Alanı' tab, there are buttons for 'Sakla', 'Apply', and 'İptal'.

Şekil 51: Geoserver'da CRS Ayarlama Alanı

	T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUCBS ENTEGRASYON PROJESİ	Doküman Kodu Düzenlenme Tarihi/No Sayfa No	TUCBS Entegrasyon Projesi Geoserver ile Web Servisi Yayınlama Kasım 2021/Sürüm 1.0 37
---	---	---	---

İlgili alanda servisler bölmesinin altında bulunan servis tipleri için bu işlem yapılmalıdır. Çalışma alanı sekmesinin altında servisin yayınlandığı **Çalışma Alanı** seçilir ardından sayfada bulunan **Sınırlı SRS listesi** Şekil 52'de görüldüğü gibi güncellenir. İlgili alanın altında bulunan **Desteklenen her CRS için çıktı sınırlayıcı kutu** seçeneği işaretlenmelidir. Yapılan işlemler **Sakla** butonu ile kaydedilir.

Sınırlı SRS listesi

4326,3857

Desteklenen her CRS için çıktı sınırlayıcı kutu

Şekil 52: SRS Tanımlaması